

8. Олешко В.Г. Моделивання, відбір, та орієнтація підготовки спортсменів у силових видах спорту. Монографія / В.Г. Олешко. – К.: Вид-во «Центр учбової літератури», 2013. – 252 с.
9. Пронович, Ю.В. Модельные характеристики спортсменов различной квалификации, специализирующихся в пауэрлифтинге / Ю.В. Пронович // Мир спорта. – 2007. – № 2. – С. 8–11.
10. Пронович Ю.В. Модельные характеристики спортсменов различной спортивной квалификации, специализирующихся в пауэрлифтинге: метод. рекомендации / Ю.В. Пронович; БНТУ. – Минск: БНТУ, 2012 – 35 с.
11. [Стеценко А.І.](#) Пауэрліфтинг. Теорія і методика викладання : посібник / А. І. Стеценко. - Черкаси, 2008. – 460 с.
12. [Стеценко А. І.](#) Побудова тренувального процесу в пауэрліфтингу на етапі безпосередньої підготовки до змагань : Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / А. І. Стеценко; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. - К., 2000. – 19 с.
13. Шустин Б. Н. Моделирование и прогнозирование в системе спортивной тренировки / Б. Н. Шустин. – М. : СААМ, 1995. – С. 226-237.

References

1. Dvorkin L.S. (2003) Silovye edinoborstva. Atletizm. kulturizm. pauerlifting. girevoy sport / L.S. Dvorkin. – Rostov n/D : Feniks. 2003. – 384s.
2. Didyk T.M. (2014) Atletyzm: teoriia i metodyka navchannia. Navchalnyi posibnyk / T.M. Didyk. – Vinnytsia : «Planer», 2014. – 139 s.
3. Kapko I.O. (2004) Kryterii vidboru sportsmeniv vysokoi kvalifikatsii, yaki spetsializuiutsia u pauerliftynhu, na etapakh maksimalnoi realizatsii individualnykh mozhlyvostei ta zberezhennia dosiahnen: avtoref. dys. na zdobuttia naukovoho stupenia kand. nauk z fizychnoho vykhovannia i sportu: 24.00.01 „Olimpiyskiy i profesiyniy sport” / I.O. Kapko. – Kyiv, 2004. – 18 s.
4. Kostiukevych V.M. (2012) Teoretychni ta metodychni osnovy modeliuvannia trenuvalnogo protsesu sportsmeniv ihrovykh vydiv sportu: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia doktora nauk z fiz. vykh. ta sportu: spets. 24.00.01 «Olimpiyskiy i profesiyniy sport» / V.M. Kostiukevych. – Kyiv, 2012. – 41 s.
5. Medvedev A.S. (1986) Sistema mnogoletney trenirovki v tyazheloy atletike:uchebnoe posobiye dlya trenerov / A.S. Medvedev – M. ;FiS. 1986. – 272s.
6. Nizhnichenko D. O. (2011) Rozvytok spetsialnykh fizychnykh yakostei pauerlifteriv za dopomohoiu zasobiv shvydkisno-sylovoi spriamovanosti / D. O. Nizhnichenko // Slobozhan. nauk.-sport. visn. – 2011. – № 2. – S. 88-91.
7. Nizhnichenko D. O. (2012) Shvydkisno-sylova pidhotovka yak skladova trenuvalnogo protsesu v pauerliftynhu na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky / D. O. Nizhnichenko // Slobozhan. nauk.-sport. visn. – 2012. – № 1. – S. 67-70
8. Oleshko V.H. (2013) Modeliuvannia, vidbir, ta oriiantatsiia pidhotovky sportsmeniv u sylovykh vyдах sportu. Monohrafiia / V.H. Oleshko. – К.: Vyd-vo «Tsentр uchbovoi literatury», 2013. – 252 s.
9. Pronovich Yu.V. (2007) Modelnye kharakteristiki sportsmenov razlichnoy kvalifikatsii. spetsializiruyushchikhsya v pauerliftyngе / Yu.V. Pronovich // Mir sporta. – 2007. – № 2. – S. 8–11.
10. Pronovich Yu.V. (2012) Modelnye kharakteristiki sportsmenov razlichnoy sportivnoy kvalifikatsii. spetsializiruyushchikhsya v pauerliftyngе: metod. rekomendatsii / Yu.V. Pronovich; BNTU. – Minsk: BNTU. 2012 – 35 s.
11. Stetsenko A.I. (2008) Pauerliftynh. Teoriia i metodyka vykladannia : posibnyk / A. I. Stetsenko. - Cherkasy, 2008. – 460 с.
12. Stetsenko A.I. (2000) Pobudova trenuvalnogo protsesu v pauerliftynhu na etapi bezposerednoi pidhotovky do zmahani : Avtoref. dys... kand. nauk z fiz. vykhovannia i sportu : 24.00.01 / A. I. Stetsenko; Nats. un-t fiz. vykhovannia i sportu Ukrainy. - K., 2000. – 19 с.
13. Shustin B.N. (1995) Modelirovaniye i prognozirovaniye v sisteme sportivnoy trenirovki / B. N. Shustin. – М. : SAAM. 1995. – S. 226-237.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).28
УДК 338.48 – 52 : 379.84] : 796.015.62 – 057.

Дідковський В.А.
Національна академія внутрішніх справ України
Матвієнко М.І.
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, (м. Київ)

СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК КОМПОНЕНТ ОСВОЄННЯ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ ОСНОВ САМОЗАХИСТУ

У статті освітлено аспекти підготовки особи до забезпечення власної безпеки; розглянуто класифікацію джерел загроз безпеці; подано до обговорення бачення авторами напрямів навчальної підготовки та характеристики спеціальної фізичної підготовки як одного з компонентів в контексті вивчення дисципліни «Основи самозахисту».

Ключові слова: спеціальна фізична підготовка, загроза безпеці, основи самозахисту, правова освіта, психологічна підготовка, фізичне виховання.

Дідковський В.А. и Матвиенко М.И. Специальная физическая подготовка как компонент овладения студенческой молодежью основами самозащиты. В статье освещены аспекты подготовки личности к обеспечению собственной безопасности; рассмотрено классификацию источников угроз безопасности; подано к обсуждению виденье авторами векторов учебной подготовки и характеристики специальной физической подготовки как одного с

компонентов в контексте изучения дисциплины «Основы самозащиты».

Ключевые слова: специальная физическая подготовка, угроза безопасности, основы самозащиты, правовое образование, психологическая подготовка, физическое воспитание.

Didkovskiy VA, Matvienko MI. Special physical training as a component of student youth mastering the basics of self-defense. The authors describe the aspects of training the person for ensuring own safety. Also they consider the classification of sources of security threats, submit for discussion the authors' vision of training areas and characteristics of special physical training as the one of the components in the context of studying the discipline "Fundamentals of Self-Defense".

The article reveals the relevance of the process of self-defense skills and abilities formation through the multifaceted training of a person in the context of the vision of the social boundaries (legal education), physical and psychological opportunities (special physical training, psychological training).

In these aspects, the authors propose to consider a three-component training of students of higher educational institutions in the discipline "Fundamentals of self-defense": 1) the legal basis of self-defense; 2) psychological training; 3) special physical training.

The material, that authors submit for discussion, presents the their vision of solving problems on the organization of special physical training, its directions, necessary and sufficient limits for the readiness of the person to withstand danger.

The authors emphasize, that such limits are determined by the legal framework of the conditions of extreme necessity, the necessity of active defense, anticipation of the phenomenon of "imaginary defense", actions that involve risk, which are associated with the psychological training for extreme situations. So, the authors substantiate the necessity of the interdependence of the study the basics of special physical training with the basics of psychological training and legal education.

Key words: special physical training, security threat, basics of self-defense, legal education, psychological training, physical education.

Вступ. В сучасних умовах реформації суспільних інститутів в Україні, в умовах сутільних змін економічних, політичних, технічних, соціально-гуманітарних ідей і концепцій актуальними виступають процеси оновлення освітніх вимог та навчально-виховних напрямів за векторами рефлексивної підготовки особи до таких змін.

Злам усталених формацій в процесі становлення нових неуклібно може надавати можливість хаотичності формалізації тих або інших відносин, що, в свою чергу, стає причиною тимчасового безладу та порушенню суспільного порядку. Підтвердженням такого бачення може виступати приклад періоду кінця двадцятого століття, коли на зламі епох переходу від тоталітарного до демократичного режиму управління суспільством, перерозподілом власності, при різкому зниженні достатку населення країни, зросли негативні криміналістичні показники. Статистичне зростання злочинності в кримінології пояснюється багатьма факторами, але наявність на сьогоднішній день в країні військових дій, збільшення кількості незареєстрованої зброї (або можливість її придбати), наявність агресивності поведінки окремих груп суспільства і атмосфера ненависті (до того або іншого явища, події, становища, ситуації, думки або ідеї) в соціальній психології виступають детермінантами криміногенного характеру. До ряду ускладнюючих факторів, в нашому баченні, гіпотетично слід віднести реформування в психіатричному інституті медичної галузі України.

Життя і здоров'я людини, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються Конституцією України як найвища соціальна цінність. Реалізацію конституційної норми захисту життя і здоров'я як обов'язок держави здійснюють правоохоронні органи. Маючи повноваження на використання примусових силових заходів, нормативні вимоги у визначених часових параметрах прибуття на місце надзвичайної події, або скоєння злочину, представники правоохоронних органів у більшості випадків професійно виконують свої обов'язки. Але в моменти необхідності швидкого вирішення негативних проблем, що пов'язані з екстремальністю ситуацій, припиненню злочинних дій, або необхідністю здійснення активної оборони перед особою можуть виникнути питання самостійного протистояння правопорушенню або небезпеці. До такого протистояння необхідні відповідні якості, сформовані уміння і навички, усвідомлення правових меж їх використання. І якщо правоохоронці для виконання своїх функцій зобов'язані отримувати відповідну навчальну підготовку, постійно підтримувати високий фаховий рівень у відділах професійної підготовки, то для цивільної особи реалізація конституційної норми права «захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань» може стати непосильною проблемою.

В цьому контексті нами вбачається актуальність розв'язання навчальних питань щодо забезпечення безпеки особи та розвитку в освітній сфері навчально-виховних напрямів по створенню умов для освоєння необхідних знань, формуванню умінь та навичок самозахисту особи, адекватності самостійної оцінки щодо екстремальності ситуації та вирішенню проблем в правовому полі.

Формулювання цілей роботи. Метою дослідження було освітлення поглядів авторів на необхідні і достатні вимоги до спеціальної фізичної підготовки особи для самостійного захисту та протидії негативним факторам екстремальної ситуації, або скоєнню злочинних дій.

Основні завдання дослідження:

1.Провести аналіз педагогічної літератури, літератури з фізичної культури та інформації з мережі Інтернет щодо логічного вмісту термінів та понять за темою дослідження.

2.Представити до обговорення проблемні питання навчальної підготовки студентів до самозахисту.

Результати дослідження. З метою осмисленого висвітлення результатів подальших досліджень ми вбачаємо за доцільне розглянути змістовні характеристики термінів та понять. Так, поняття «спеціальна фізична підготовка», в контексті теми, яка планується до розкриття, за змістом можна розглядати з різних координатних вимірів. У Законі України «Про фізичну культуру і спорт» визначається поняття «Фізичне виховання» загальновідомим змістом, а «спеціальна фізична

підготовка» як фізичне виховання у військовій та правоохоронній сфері. Не заперечуючи таких тлумачень, для нас було б доцільно уточнення предикату нашого бачення в контексті подальшого розкриття теми. В попередньому обґрунтуванні власного тлумачення, доцільно б було навести приклад диференціації фізкультурного руху як реалізацію соціальних, оздоровчих, виховних, освітніх функцій, що представлений Т.Ю. Круцевич і Г.В. Безверхньою. Авторами виокремлені такі специфічні напрямки: «1) фізичне виховання і фізкультурно-оздоровча діяльність у навчальних закладах; 2) фізкультурно-оздоровча діяльність у соціально-побутовій і виробничій сферах; 3) спортивна діяльність; 4) фізичне виховання і фізична підготовка у Збройних силах; 5) фізкультурно-оздоровча робота серед сільського населення; 6) фізкультурно-спортивна робота серед інвалідів» [2, с. 18].

Т.Ю. Круцевич у розкритті сутності головних напрямів та принципів функціонування фізичного виховання як соціального явища виокремлює, що «Фізичне виховання містить загальну, професійно-прикладну фізичну підготовку (ППФП), фізичну культуру (ФК) у системі наукової організації праці (НОП), задовольняє потреби людини і суспільства у зміцненні здоров'я, покращенню фізичного розвитку, підготовці до життєдіяльності, організації вільного часу» [2, с. 39].

М.І. Ануфрієв, С.Є. Бутов, О.Ф. Гіда, С.М. Решко визначають поняття «Спеціальна фізична підготовка» як складову частину професійної підготовки, яка сприяє досягненню об'єктивної готовності працівника органів внутрішніх справ до ефективних професійних дій з мінімальним ризиком для життя та здоров'я [8, с. 5]. Автори розкривають зміст поняття «Система фізичної підготовки» рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ. До її складу відносять: «загальну фізичну підготовку (гімнастика, легка атлетика, плавання, марш-кидки, лижі тощо) та спеціальну фізичну підготовку (оволодіння прийомами фізичного впливу та спеціальними діями, навичками подолання спеціальних смуг перешкод, прикладного плавання, виконання спеціальних вправ» [8, с. 5].

В.А. Дідковський, О.В. Кузенков, С.В. Буряк, І.М. Гриньов, О.А. Арсененко, С.С. Чорний визначають зміст поняття «Спеціальна фізична підготовка» як «процес формування рухових умінь та навичок, розвитку фізичних здібностей людини з урахуванням виду його діяльності». Автори зазначають, що спеціальна фізична підготовка забезпечує вибірково розвинути окремих груп м'язів, що несуть основне навантаження при виконанні спеціалізованих для конкретного виду спорту або професії вправ [9, с. 25].

В.А. Дідковський зазначає, що фізична підготовка у навчальних закладах МВС України представлена як самостійна дисципліна і найвпливовіший компонент професійної майстерності працівників органів внутрішніх справ [1, с. 3]. Автор виокремлює завдання підвищення вимог до фізичної підготовленості правоохоронців як ключове завдання професійної підготовки [1, с. 3].

Г.О. Храмцов, С.Б. Боровинський, С.А. Сумаров, Л.Г. Заяць диференціюють завдання щодо спеціальної фізичної підготовки на: 1) загальне завдання як формування всебічно розвинутої особи, зміцнення здоров'я, удосконалення фізичного та психічного стану курсантів в процесі навчання; 2) спеціальне завдання спеціальної фізичної підготовки як виховання готовності до дії по затриманню злочинця, або групи злочинців, в певних діях у нестандартних ситуаціях реальних оперативних обставин по забезпеченню законності та правопорядку [6, с. 5].

З огляду на тлумачення науковцями, які є фахівцями спеціальної фізичної підготовки правоохоронних структур та узагальнюючи бачення змісту поняття «Спеціальна фізична підготовка» в межах власного дослідження необхідних і достатніх умов підготовки цивільної особи до самозахисту та розробки збалансованого інформативного поля для освоєння такими знаннями студентів закладів вищої освіти ми вважаємо доцільним постановку ряду питань: 1) яким рівнем підготовленості до фізичної протидії зловмисникам має оволодіти особа щоб не завдати шкоди собі, або суспільним цінностям в цілому?; 2) вибір яких навчальних напрямів «спеціальної фізичної підготовки» їх форм, методів та засобів оптимально приведуть до позитивних результатів підготовки?; 3) які напрями психологічної підготовки цивільної особи до фізичного самозахисту, їх форми, методи та засоби мають відповідати кожному етапу спеціальної фізичної підготовки; 4) які напрями та рівні правової підготовки особи мають відповідати рівням освоєння спеціальним фізичним та психічним здатностям особи.

Якщо спеціальна фізична підготовка для працівників правоохоронних органів, як частина професійної підготовки є науково обґрунтованою структурованою системою фахової підготовки, то навчальна підготовка цивільної особи основам самозахисту вимагає вирішення багатьох проблем. Однією з таких проблем, ми вважаємо переоцінку можливості використання спеціальної спортивної підготовленості (спортивні єдиноборства) в ефективному фізичному протистоянні злочинним діям. Звичайно, висококваліфікований спортсмен може мати фізичну перевагу перед правопорушником, але, одночасно, слід зважати і на негативні фактори: спорт виховує потребу в додержанні правил і гуманності поведінки; «заходи фізичного впливу» спортивних дисциплін обмежують пошкодження окремих суглобів, органів та частин тіла; деякі умови щодо використання спортивних прийомів можуть бути неприйнятними до умов самозахисту. Так стереотипи поведінки та потенціал можливостей спортсмена в окремих випадках можуть зашкодити захисним діям. Так, наприклад, удар в пахову зону, не допускається в спортивній підготовці, а його використання супротивником в умовах самозахисту може мати негативні наслідки як з причини неочікуваності, так і з причини невідповідності навичок захисту від нього.

Як зазначає Л.П. Матвеев [5, с. 17]: «ряд стародавніх видів спорту, рухову основу яких складають біг, стрибки, прийоми захисту і нападу в єдиноборствах історично виникли на матеріалі первинних форм трудових і бойових дій. Трудова практика і військова справа суттєво впливають на формування сучасних видів спорту, особливо професійно-прикладних і військово-прикладних. Разом з тим форми спортивних рухів і дій неуклібно видозмінюються, набуваючи відмінностей від своєї первинної основи, оскільки розвиваються у відповідності з закономірностями спортивного вдосконалення».

Нагальною проблемою можуть виступати правові межі використання спеціальних спортивних прийомів, або протистояння проти озброєного правопорушника. Такі і багато інших питань розв'язуються спеціалізованою навчальною підготовкою правоохоронців комплексно. Спеціалізація у спортивних єдиноборствах є ґрунтовною основою для професійної підготовки захисника права. Але для ефективної протидії злочинам і виконанню своїх обов'язків у будь-яких екстремальних

ситуаціях майбутні правоохоронці освоюють широкий спектр знань. Так в зміст спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ включено [8, с. 5]: 1) основи організації та методики фізичної підготовки (загальна характеристика; основні методичні принципи; структура та організація практичних занять; заходи безпеки на заняттях; загальні правила проведення самостійних занять; самоконтроль; гігієна занять; засоби відновлення тощо); 2) розвиток фізичних якостей; 3) заходи фізичного впливу (особливості використання; правомірність); 4) загальні основи методики вивчення і вдосконалення прийомів фізичного впливу (правила страхівки партнера; стійки; удари; больові прийоми; задушливі прийоми; кидки; захисні дії від ударів і ногами; звільнення від захоплення); 5) захисні дії проти озброєного правопорушника (захисні дії при загрозі холодною зброєю; захисні дії при загрозі вогнепальною зброєю; захисні дії при загрозі підручними засобами; використання підручних засобів при фізичному протистоянні з правопорушником); 6) силове затримання правопорушника (правомірність дій; затримання за допомогою больових прийомів, задушливих прийомів, кидків, конвоювання, зовнішній огляд, надягання наручників). Крім зазначених аспектів правоохоронці вивчають тактику взаємодії між співробітниками, освоюють уміння володіння зброєю, оволодівають знаннями основ долікарняної допомоги, криміналістики, кримінології та інших правових дисциплін.

В питаннях розробки навчальних напрямів підготовки особи до самозахисту позитивну роль можуть зіграти аспекти вивчення досвіду приватних охоронних структур. Як зазначають М.М.Мазепа і Ю.О. Загуменна «Індустрія приватного охоронного бізнесу розвивається активними темпами в усьому світі. Через регулярні повідомлення про терористичну загрозу, стихійні лиха, розгул криміналу, масові хвилювання і зростаючу нестабільність в суспільстві, люди все частіше удаються до послуг приватних охоронців і детективів» [3, с. 6].

С.К. Деликатний, Ж.Ю. Половникова, П.Я. Пригунов наводять приклад типового навчального плану підготовки співробітника особистої охорони. Автори висвітлюють навчальні предмети та рекомендований відсоток навчальних годин від загального обсягу навчального навантаження: «1) загально фізична підготовка (проводиться регулярно за індивідуальним планом); 2) рукопашний бій та спеціальна тактика рукопашного бою (15%); 3) професійна підготовка (55%): 3.1 – організаційно-тактична підготовка (7%); 3.2 – основи права (5%); 3.3 – основи криміналістики (3%); 3.4 – спеціальна тактика виживання при вогневому контакті і використанні спеціальних засобів (10%); 3.5 – спеціальна тактика протидії терористичним актам (10%); 3.6 – спеціальна тактика супроводження (10%); 3.7 – технічна підготовка (5%); 3.8 – професійна етика (5%); 3.9 – медична підготовка (3%); 4) професійно-психологічна підготовка (30%): 4.1 – введення в психологію професійної діяльності (5%); 4.2 – екстремальна психологія (10%); 4.3 – кримінальна психологія (10%); 4.4 – психологічний практикум тіло охоронця (5%); 5) факультативна підготовка (без передбачення ліміту): 5.1 – екстремальне водіння транспортних засобів; 5.2 – мовна підготовка; 5.3 – економічна підготовка; 5.4 – організація бізнесу; 5.5 – водозна підготовка; 5.6 – вогнева підготовка; 5.7 – спеціально-технічна підготовка» [7, с. 86].

З огляду на вищезначене, слід зазначити, що спеціальна фізична підготовка як професійна навчальна підготовка правоохоронних структур і ліцензійних приватних охоронних структур науковообґрунтована і формалізована в оптимально діючу навчальну систему. Така система, в усіченому варіанті може бути прикладом для формування програм спеціальної фізичної підготовки студентської молоді до основ самозахисту. Умови освоєння студентами знань правової і психологічної підготовки нами планується освітити в наступних публікаціях.

Висновки Таким чином у пошуку навчальних напрямів по освоєнню студентами знань з основ самозахисту та формуванню спеціальних фізичних умінь та навичок протистоянню злочинним діям основним знанням має бути знання про те, що завдання захисту конституційних прав цивільної особи займаються спеціально навчені люди, тобто правоохоронці. Створення навчальних матеріалів слід здійснювати з урахуванням правової свідомості та психологічної готовності особи. Спеціальну фізичну підготовку студентів слід диференціювати через розкриття небезпеки джерел потенційних загроз: 1) особи з аморальною направленістю; 2) психічно хворі люди; 3) особи, які знаходяться у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння; 4) асоціальні елементи (бомжі, повії тощо); 5) антисоціальні елементи (хулігани); 6) професійні злочинці; 7) представники тваринного світу; 8) природні та штучні об'єкти; 8) негативні природні фактори [7, с. 20]. Умова спортивної підготовленості може як позитивно вплинути так і завадити процесу самозахисту. Розробка навчальних елементів СФП може бути спланована на основі спеціальної спортивної підготовки, але з врахуванням завдань самозахисту та окремих умов і джерел загроз

Література

1. Дідковський В.А. Застосування навчально-тренувальних поєдинків у фізичній підготовці працівників міліції [методичн. рекомендації]. – К. : Національна академія внутрішніх справ, 2012. – 32 с.
2. Круцевич Т.Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : [навчальний посібник] / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010. – 248 с. : іл. – Бібліогр.
3. Мазепа М.М. Охоронна діяльність в Україні : монографія у двох частинах. Частина II. Недержавні охоронні підприємства в Україні : / М.М. Мазепа, Ю.О. Загуменна – Харків : ФОП Коваленко, 2013. – 156 с.
4. Матвієнко М.І. Підготовка студентів до самостійних занять фізичними вправами : [навчальний посібник] / М.І. Матвієнко, М.Х. Хасанов. – К. : Тов «Козарі», 2014. – 88 с.
5. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов [Учебное пособие]. – К.: изд-во «Олимпийская литература», 1999. – 318 с.
6. Навчальна робоча програма з нормативної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» для курсантів факультетів кримінальної міліції, міліції громадської безпеки, підготовки слідчих / Г.О. Храмцов, С.Б. Боровницький, С.А. Сумарев, Л.Г. Заяць // - Дніпропетровськ, 2007. – 41 с.
7. Основы профессиональной и психологической подготовки сотрудников личной охраны : [учебное пособие] / С.К. Деликатный, Ж.Ю. Половникова, П.Я. Прыгунов // - К. : Спец-й центр проф.-психологической подготовки персонала служб безопасности «Альфа-цит», 1998. – 542 с.

8. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ : [навчальний посібник] / М.І. Ануфрієв, С.Є. Бутов, О.Ф. Гіда, С.М. Решко – К. : Національна академія внутрішніх справ України, 2003. – 338 с.

9. Спеціальна фізична підготовка працівників ОВС (матеріали для підготовки до державної атестації) : [навчальний посібник] / Авторський колектив: В.А. Дідковський, О.В. Кузенков, С.В. Буряк, І.М. Гриньов, О.А. Арсененко, С.С. Чорний. – К. : Національна академія внутрішніх справ, 2013. – 108 с.

10. Фізична підготовка працівників Національної поліції України [Текст] : навч. посіб. / В.А. Дідковський, В.В. Бондаренко, О.В. Кузенков. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т.П. 2019. – 98 с.

References

1. Didkovskij V.A. Zastosuvannja navchal'no-trenaval'nih poedinkiv u fizichnij pidgotovci pracivnikov miliciji : [metodichn. rekomendacii]. – K. : Nacional'na akademija vnutrishnih sprav, 2012. – 32 s.

2. Krucevic T.Ju. Rekreacija u fizichnij kul'turi riznih grup naselennja : [navchal'nij posibnik] / T.Ju. Krucevic, G.V. Bezverhnja. – K. : Olimp. I-ra, 2010. – 248 s. : il.. – Bibliogr.

3. Matvienko M.I. Pidgotovka studentiv do samostijnih zanjat' fizichnimi vpravami : [navchal'nij posibnik] / M.I. Matvienko, M.H. Hasanov. – K. : Tov «Kozari», 2014. – 88 s.

4. Matveev L.P. Osnovy obshhej teorii sporta i sistemy podgotovki sportsmenov [Uchebnoe posobie]. – K.: izd-vo «Olimpijskaja literatura», 1999. – 318 s.

5. Navchal'na robocha programa z normativnoї disciplini «Special'na fizichna pidgotovka» dlja kursantiv fakul'tetiv kriminal'noї miliciji, miliciji gromads'koї bezpeki, pidgotovki slidchih /G.O. Hramcov, S.B. Borovnic'kij, S.A. Sumarev, L.G. Zajac// - Dnipropetrovs'k, 2007. – 41 s.

6. Osnovy professional'noj i psihologicheskoj podgotovki sotrudnikov lichnoj ohrany : [uchebnoe posobie] /S.K. Delikatnyj, Zh.Ju. Polovnikova, P.Ja. Prygunov // - K. : Spec-j centr prof.-psihologicheskoj podgotovki personala sluzhb bezopasnosti «Al'fa-shhit», 1998. – 542 s.

7. Osnovi special'noї fizichnoї pidgotovki pracivnikov organiv vnutrishnih sprav : [navchal'nij posibnik] / М.І. Ануфрієв, С.Є. Бутов, О.Ф. Гіда, С.М. Решко – К. : Nacional'na akademija vnutrishnih sprav Ukraїni, 2003. – 338 s.

8. Special'na fizichna pidgotovka pracivnikov OVS (materiali dlja pidgotovki do derzhavnoї atestaciji) : [navchal'nij posibnik] / Avtors'kij kolektiv: V.A. Didkovskij, O.V. Kuzenkov, S.V. Burjak, I.M. Grin'ov, O.A. Arsenenko, S.S. Chornij. – K. : Nacional'na akademija vnutrishnih sprav, 2013. – 108 s.

9. Fizichna pidgotovka pracivnikov Nacional'noї policiji Ukraїni [Tekst] : navch. posib. / V.A. Didkovskij, V.V. Bondarenko, O.V. Kuzenkov. – Kiїv : Nac. akad. vnutr. sprav, FOP Kandiba T.P. 2019. – 98 s.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3K(131).29
УДК 796.015.132-057.875

Данилко В. М.
викладач кафедри теорії та
методики фізичного виховання і спорту
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»
м. Переяслав

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Нині одним із пріоритетних соціальних завдань нашої держави є трансформувати сферу вищої фізкультурної освіти відповідно до світових тенденцій у цій галузі та до вимог сучасного ринку зайнятості населення. У статті обґрунтовано важливість фізичного компоненту, який характеризує високий ступінь фізичної підготовленості вчителя фізичної культури, його індивідуальних особливостей. Високу інформативність мають такі параметри фізичної підготовленості, як стрибок у довжину з місця, максимальна динамометрія, човниковий біг, біг на 30м, а також антропометричні показники. Проаналізовано результати оцінювання компонентів фізичної підготовленості студентів випускних курсів факультету фізичного виховання. Відповідно до даних, найкраще розвинуті у студентів спритність, а також швидкісно-силові здібності. Проте потрібно приділяти увагу на вдосконалення швидкісних і силових компонентів. Таким чином, отримані результати дозволяють визначити найважливіші компоненти структури професійних здібностей студентів фізичного виховання і сприяти їх формуванню у період навчання у вищій педагогічній школі.

Ключові слова: фізична підготовка, фізичний компонент, студент, оцінювання, професійні здібності, освітній процес.

Данилко В. М. *Физическая подготовка как один из компонентов профессиональных способностей студентов физического воспитания.* Нынче одним из приоритетных социальных заданий нашего государства есть трансформация сферы высшего физкультурного образования в соответствии с мировыми тенденциями в этой области, а также к требованиям современного рынка занятости населения. В статье обосновано важность физического компонента, который характеризует высокую степень физической подготовленности учителя физического воспитания, его индивидуальные особенности. Высокую информативность имеют такие параметры физической подготовленности, как прыжок в длину с места, максимальная динамометрия, челночный бег, бег на 30м, а также антропометрические показатели. Проанализированы результаты оценивания компонентов физической подготовленности студентов выпускных курсов факультета физического воспитания. В соответствии с данными, у